

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Šance pro Šluknovský výběžek

Klíčová aktivita č. 3

Vzdělávací modul MK-01

Multikulturalismus

Autor: Mgr. Andrea Angelová

Varnsdorf 2013

Projekt „Šance pro Šluknovský výběžek“

reg. č. CZ.1.07/3.1.00/37.0030

Realizátor: Vyšší odborná škola a Střední škola, Varnsdorf, příspěvková organizace

Partner: Střední lesnická škola a Střední odborná škola sociální, Šluknov, příspěvková organizace

OBSAH:

1. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO MODULU	3
1.1 PROFIL ABSOLVENTA.....	3
1.2 VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	3
1.3 MOŽNOSTI UPLATNĚNÍ ZÍSKANÝCH ZNALOSTÍ A DOVEDNOSTÍ V ŽIVOTĚ.....	3
1.4 POJETÍ VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	4
2. CHARAKTERISTIKA OBSAHU VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	5
2.1 VZDĚLÁVACÍ MODUL MULTIKULTURALISMUS	5
2.2 ORGANIZACE VÝUKY	5
2.3 METODICKÉ POSTUPY VÝUKY	5
2.4 ZPŮSOBY ZJIŠŤOVÁNÍ POKROKU ÚČASTNÍKŮ A ZPĚTNÉ VAZBY OD MENTORŮ	6
2.5 VSTUPNÍ PŘEDPOKLADY	6
3. UČEBNÍ PLÁN VZDĚLÁVACÍHO MODULU	7
4. ROZPIS HODIN VZDĚLÁVACÍHO MODULU.....	9

1. Charakteristika vzdělávacího modulu

1.1 Profil absolventa

Vzdělávací modul Multikulturalismus vznikl v rámci projektu Šance pro Šluknovský výběžek v roce 2012 a jeho hlavním posláním je vytvářet prostor pro seznámení cílové skupiny s rozmanitostí různých kultur ve vztahu k vlastní identitě. Cílem vzdělávacího modulu je podporovat a rozvíjet solidaritu a toleranci, vést k pochopení a respektování ostatních a k přijetí sebe samého.

1.2 Výsledky vzdělávání

Absolvent vzdělávacího modulu bude schopen:

- orientovat se v různých etnických a kulturních skupinách žijících v ČR se zvláštním zřetelem k regionům, ve kterých působí projekt Šance pro Šluknovský výběžek,
- registrovat odlišnosti různých skupin a diskutovat o nich,
- přijímat druhého člověka bez předsudků a nadřazenosti,
- rozpoznat u sebe a druhých projevy nesnášenlivosti a xenofobie,
- tolerovat a respektovat jinakost u druhých lidí.

1.3 Možnosti uplatnění získaných znalostí a dovedností v životě

Absolvent uplatní získané kompetence v každodenním životě, a to nejvýrazněji ve všech situacích, které se týkají vztahů. Jde především o vztahy k odlišným etnickým a kulturním skupinám, se kterými se ve svém bydlišti setkává, ale kompetence jsou natolik obecné a přenositelné, že jsou uplatnitelné i v pracovním životě.

1.4 Pojetí vzdělávacího programu

Vzdělávací modul Multikulturalismus má osvětový charakter a spadá spíše do oblasti občanského vzdělávání. Snahou lektorů je poskytovat informace účastníkům, vést je ke kritickému posuzování informací z různých zdrojů a motivování k zodpovědnému chování v oblasti rodinných financí.

Pojetí modulu je vzhledem k charakteristice cílové skupiny spíše neformální, nejsou využívány ani frontální metody typické pro školní vyučování, ani přednáškové a seminární formy typické pro odborné vzdělávání dospělých. Důraz je kladen na individualizovaný způsob práce s jednotlivci nebo malými skupinami, např. rodinami.

Důraz je kladen na využívání reálných situací ze života účastníků, jejich osobních zkušeností a zkušeností z jejich blízkého okolí. V této souvislosti budou lektoři dbát na diskrétnost.

Mentoři působící ve vzdělávacím modulu jako vzdělavatelé, budou zachovávat etické zásady uvedené v Metodice pro aplikaci vzdělávacích programů do praxe.

2. Charakteristika obsahu vzdělávacího programu

2.1 Vzdělávací modul *Multikulturalismus*

Vzdělávací modul *Multikulturalismus* je součástí vzdělávacího programu *Multikulturalismus, prevence extremismu, respekt k lidským právům a sociálním odlišnostem*.

Hlavním cílem modulu *Multikulturalismus* je posílení tolerance účastníků k příslušníkům jiných sociálních a etnických skupin. V modulu jsou vyváženě zmiňovány odlišnosti jiných skupin stejně, jako společné rysy a jevy. Tolerantní postoj je budován právě na zdůrazňování věcí, které jsou pro všechny lidské bytosti společné. Proto se také budou mentoři snažit vyvolat u účastníků sebereflexi, přemýšlení o tom, co jednotlivce spojuje s ostatními lidmi.

2.2 Organizace výuky

Celkové pojetí organizace výuky je značně neformální, nemá pevný časový rozvrh a strukturu. Toto rozvolnění je odvozeno od osvětového charakteru vzdělávacího modulu.

Výuka se bude typicky odehrávat v prostředí blízkém účastníků, tj. v domácnostech, komunitních centrech a některé aktivity skupinového charakteru se budou odehrávat ve školících místnostech realizátora a partnera projektu.

Časově je přímá kontaktní práce plánována podle potřeb cílové skupiny. Pokud se tedy mentor s účastníkem dohodne na schůzce v kteroukoliv denní či večerní hodinu, nic tomu nebrání.

2.3 Metodické postupy výuky

Vzdělávací modul má osvětový charakter a převažuje v něm přímá kontaktní práce mentora s jednotlivci nebo malými skupinami (např. rodinou). Podle tématu a situace jsou voleny tyto výukové metody: individuální a skupinové konzultace, workshopy, přednášky, nácviky praktických situací. Nejdůležitějším úkolem mentorů je vytvářet zajímavé a podnětné situace, ve kterých se účastníci zcela neformálně naučí potřebné dovednosti a znalosti.

Pro podporu učení dostává účastník vzdělávací oporu s nejdůležitějšími informacemi. Tento sešit není určen pouze k samostudiu, ale je aktivně využíván i při samotné výuce.

Vzdělávání se nejčastěji odehrává v přirozeném prostředí účastníků.

2.4 Způsoby zjišťování pokroku účastníků a zpětné vazby od mentorů

Mentori se snaží v úvodu provést neformální diagnostiku kompetencí jednotlivých účastníků, aby měli představu o aktuální úrovni znalostí a dovedností. Pokroky jednotlivých účastníků si mentori zaznamenávají a využívají těchto záznamů k účinnější individualizaci vzdělávání. Ve výuce se tedy používá pouze toto formativní hodnocení; sumativní hodnocení není využíváno. Mentori samozřejmě neformálním způsobem průběžně informují účastníky o jejich pokroku, chválí je a povzbuzují při dílčích neúspěších.

Zároveň informují o svých poznatcích tvůrce vzdělávacího modulu, seznamují je s případnými nedostatky a případně navrhnou některé úpravy těchto materiálů, které povedou k vyšší efektivnosti vzdělávání cílové skupiny v tomto konkrétním vzdělávacím modulu.

2.5 Vstupní předpoklady

Vzdělávací modul Multikulturalismus má velmi nízký vstupní práh. Vyžaduje se pouze dovršení 15 let věku, souhlas se zapojením do vzdělávacích aktivit a souhlas se zpracováním osobních údajů v tomto rozsahu: jméno a příjmení, trvalé bydliště, datum narození. Účastníci jsou zároveň informováni o možnosti použití fotografických či kamerových záznamů v rámci výuky.

3. Učební plán vzdělávacího modulu

Název modulu	Multikulturalismus	Kód	FG-01
Délka modulu	10 hodin		
Typ modulu	Nepovinný		
Vstupní předpoklady	Vyžaduje se dovršení 15 let věku, souhlas se zapojením do vzdělávacích aktivit a souhlas se zpracováním osobních údajů v tomto rozsahu: jméno a příjmení, bydliště, datum narození. Účastníci jsou zároveň informováni o možnosti použití fotografických či kamerových záznamů v rámci výuky.		
Stručná anotace vymezující cíle modulu			
<p>Hlavním cílem modulu Multikulturalismus je posílení tolerance účastníků k příslušníkům jiných sociálních a etnických skupin. V modulu jsou vyváženě zmiňovány odlišnosti jiných skupin stejně jako společné rysy a jevy. Tolerantní postoj je budován právě na zdůrazňování věcí, které jsou pro všechny lidské bytosti společné. Proto se také budou mentoři snažit vyvolat u účastníků sebereflexi, přemýšlení o tom, co jednotlivce spojuje s ostatními lidmi.</p>			
Předpokládané výsledky výuky			
Absolvent modulu bude schopen:			
a) orientovat se v různých etnických a kulturních skupinách žijících v ČR se zvláštním zřetelem k regionům, ve kterých působí projekt Šance pro Šluknovský výběžek,			
b) registrovat odlišnosti různých skupin a diskutovat o nich,			
c) přijímat druhého člověka bez předsudků a nadřazenosti,			
d) rozpoznat u sebe a druhých projevy nesnášenlivosti a xenofobie,			
e) tolerovat a respektovat jinakost u druhých lidí.			
Učivo			
<ul style="list-style-type: none"> • etnické a kulturní skupiny v ČR s důrazem na region, • odlišnosti, kulturní difference, jedinečnost každého člověka, • kulturní zakotvení, • multikultura jako příležitost k obohacení společnosti, • rysy a jevy pro všechny lidi.			
Doporučené postupy výuky			
Individuální nebo skupinové konzultace, rozbory modelových situací, diskuse.			

Způsob ukončení modulu

Započtení na základě absolvovaných výukových a konzultačních hodin.

Doporučená literatura a informační zdroje

1. ANGELOVÁ, A. *Vzdělávací opora MK - 01. Multikulturalismus*. Projekt Šance pro Šluknovský výběžek. Varnsdorf, 2013
2. ANGELOVÁ, A. *Tahák - Klidné soužití obyvatel našeho města*. Projekt Šance pro Šluknovský výběžek. Varnsdorf, 2013
3. ŠIŠKOVÁ, T. *Výchova k toleranci a proti rasismu: Multikulturní výchova v praxi*. 2. vyd. Praha: Portál, 2008. ISBN: 80-7367-182-4.

4. Rozpis hodin vzdělávacího modulu

Modul MK 01 - Multikulturalismus		
Obsah (dílčí témata)	Časová dotace	Metody, pomůcky
<p>I. Národnostní a kulturní menšiny v ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> • soužití minority a majority v regionech projektu • kulturní odlišnosti různých etnik • prevence sporů a konfliktů • pomáhající instituce v regionu • události v regionu 	3 hodiny	<ul style="list-style-type: none"> • konzultace • diskuse • modelové situace • vzdělávací opora • tahák
<p>II. Základní práva a svobody</p> <ul style="list-style-type: none"> • Listina základních práv a svobod • etické zásady • řešení konfliktů • rasově motivované spory 	3 hodiny	<ul style="list-style-type: none"> • konzultace • diskuse • vzdělávací opora
<p>III. Přijímání druhého člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> • odlišnosti jako zdroj obohacení • vyrovnávání se s předsudky • jedinečnost každého člověka • komunikace k porozumění • pomáhající instituce v regionu • události v regionu 	2 hodiny	<ul style="list-style-type: none"> • cvičení • diskuse • vzdělávací opora • tahák
<p>IV. Tolerance a respekt k odlišnostem</p> <ul style="list-style-type: none"> • příklady bezproblémového soužití • prevence konfliktů • zásady pro dobré soužití • pomáhající instituce v regionu • události v regionu 	2 hodiny	<ul style="list-style-type: none"> • konzultace • diskuse • modelové situace • vzdělávací opora • tahák